

#DVIskaidro “Personas datu apstrādes tiesiskais pamats, kad apstrāde ir vajadzīga, lai izpildītu likumā noteiktu pienākumu”

Publicēts: 30.07.2021.

Jaunami

Ziņas

Pie Datu valsts inspekcijas nereti vēršas gan privātas (uzņēmēji un fiziskas personas), gan publiskas (iestādes). Esam konstatējuši, ka rūpēs par savu datu aizsardzību fiziskas personas bažijas par atsevišķu uzņēmēju un arī publisku iestāžu pieprasījumiem sniegt datus. Personas uzskata, ka pieprasītā informācija ir pārmērīga - uztraucas, ka bez datu sniegšanas nevar saņemt pakalpojumu un šādā apstākļi saskata savu tiesību aizskārumu.

Datu valsts inspekcija jau iepriekš skaidrojusi kādos gadījumos informāciju var pieprasīt, ja iepriekš iegūta fiziskas personas, kuras dati tiks apstrādāti piekrišana, kā arī ja informācijas apstrāde nepieciešama līguma nosacījumu izpildei.

Papildus iepriekš minētajiem, cits iespējams tiesiskais pamats fiziskas personas datu apstrādei ir gadījumi kad apstrāde nepieciešama, lai izpildītu uz pārzini (iestāde/uzņēmums, kura pati pieprasa, vai kuras vārdā tiek pieprasīti dati) attiecināmu juridisku pienākumu (Vispārīgās datu aizsardzības regulas 6.panta 1.punkta c) apakšpunkts)

Datu valsts inspekcija atgādina, ka tiesiskā pamata atbilstoša piemērošana ir viens no priekšnosacījumiem, lai personas datu apstrādi atzītu par likumīgu.

Piemērojot likumā noteiktā pienākuma tiesisko pamatu, attiecināmajam juridiskajam pienākumam, ir jābūt noteiktam pārzinim saistošā ārējā normatīvā aktā (likumā un/vai Ministru kabineta noteikumos). Pārziņa pienākumam jābūt formulētam precīzi! Ja apstrāde ir vajadzīga kāda normatīvajā aktā noteikta uzdevuma izpildei, kur pārzinim ir izvēles tiesības arī neapstrādāt personas

datus, tad šādā gadījumā var būt piemērojams cits tiesiskais pamats par kuru detalizētāk tiks stāstīts nākotnē.

Datu valsts inspekcija aicina fiziskās personas kurām ir bažas par to vai lūgums sniegt datus ir likumīgs izmantot savas tiesības un lūgt norādīt normatīvo aktu ar kuru pamatots lūgums un pārliecināties, ka netiek prasīta informācija lielākā apjomā kā noteikts saistošajā normatīvajā aktā kura prasību izpildei dati tiek pieprasīti. Savukārt, ja tiek konstatēts, ka personas dati tiek pieprasīti atbilstoši normatīvajā aktā norādītajam apjomam, tad informācija ir sniedzama.

Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likums

Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma 14.pantā noteikts likuma subjekta pienākums uzsākot darījuma attiecības izgatavo to dokumentu kopijas, uz kuru pamata veikta klienta identifikācija.

Šī likuma subjektiem ir precīzi formulēts pienākums noteiktos gadījumos kopēt klientu personas apliecināšanas dokumentu. Personas apliecināšanas dokumenta kopiju neiegūstot darījums nevar notikt, jo netiktu izpildītas likuma prasības. Likuma subjekti veiktajai personas datu apstrādei pamatoti izmanto tiesisko pamatu – attiecināma juridiska pienākuma izpildei.

Ministru kabineta 2014.gada 2.septembra noteikumi Nr.529 "Ēku būvnoteikumi"

Ministru kabineta 2014.gada 2.septembra noteikumu Nr.529 "Ēku būvnoteikumi" 12.pielikumā ir norādīts, kādai informācijai ir jābūt iekļautai segto darbu pieņemšanas aktā. Attiecīgi, šī pielikuma 3.punktā ir norādīts, ka aktam ir jāsaturs informācija par būvniecības ierosinātāja (pasūtītāja) vārdu, uzvārdu, personas kodu, dzīvesvietas adresi un kontaktinformāciju, ja pasūtītājs ir fiziska persona.

Segto darbu pieņemšanas aktā ietvert informāciju par būvniecības ierosinātāja vārdu, uzvārdu, personas kodu, dzīvesvietas adresi un kontaktinformāciju ir normatīvajā aktā ietverts pienākums. Šādu informāciju nenorādot pārzinis nenodrošinātu saistošajā normatīvajā aktā noteikta pienākuma izpildi, līdz ar to arī šajā gadījumā ir pamatoti piemērot attiecināmā juridiskā pienākuma izpildei piemērojamo tiesisko pamatu.

Ministru kabineta 2012.gada 10.janvāra noteikumi Nr.47 "Noteikumi par Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas uzturēšanai nepieciešamās informācijas sniegšanas kārtību un apjomu"

Nekustamā īpašuma valsts kadastra sistēmā iekļaujamās informācijas apjoms ir noteikts Ministru kabineta 2012.gada 10.janvāra noteikumos Nr.47 "Noteikumi par Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas uzturēšanai nepieciešamās informācijas sniegšanas kārtību un apjomu", savukārt, izsniedzamās informācijas apjoms ir noteikts Ministru kabineta 2018.gada 24.jūlija noteikumos Nr.439 "Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas pieprasīšanas un izsniegšanas kārtība".

Valsts zemes dienests apjomā ciktāl, tas rīkojas šajos normatīvajos aktos noteiktajā apjomā izpilda normatīvajos aktos noteiktu pienākumu, līdz ar to šādas apstrādes tiesiskais pamats būs uz Valsts Zemes dienestu attiecināma juridiskā pienākuma izpilde.

Grāmatvedības likums (precizēts 04.01.2022)

Grāmatvedības likuma 11.panta piektās daļas 6.punkts nosaka, ja saimnieciskā darbības dalībnieks ir fiziskā persona, kas neveic saimniecisko darbību, attaisnojuma dokumentā (piemēram, pavadzīme, rēķins, kvīts, čeks) obligāti ietveramā informācija ir pakalpojuma saņēmēja vārds un uzvārds. Personas kodu (ja personai tāds piešķirts) norāda pēc pakalpojuma saņēmēja pieprasījuma vai ja tas izriet no citiem normatīvajiem aktiem.

Tas nozīmē, ka kopš 2022.gada 1.janvāra, lai pakalpojuma sniedzējs varētu veikt ierakstu grāmatvedības reģistros un attiecīgās iestādes, pārbaudot reģistrā iekļauto informāciju, atzītu attaisnojuma dokumentu, tad attaisnojuma dokumentā (piemēram, pavadzīme, rēķins, kvīts, čeks) ir jābūt norādītam pakalpojuma saņēmēja vārdam un uzvārdam.

Attēla avots:freepik.com

<https://www.dvi.gov.lv/lv/jaunums/dviskaidro-personas-datu-apstrades-tiesiskais-pamats-kad-apstrade-ir-vajadziga-lai-izpilditu-likuma-noteiktu-pienakumu>